

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrația tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, strada Măcelarilor 47,

și la expediția de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapest etc. etc.

Corespondențele sunt a se adresa la:

Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se inapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu litere garnond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Sibiin, 24 Ianuarie

Cu cât ne apropiem mai tare de primăvară, se simte mai multă viață în cucerile politice. Dieta Ungariei lucră acum cu putere îndoioată în cele finanțiale. După terminarea acestora se vor desbată propunerile comisiunilor speciale. Dar toate aceste sunt lucruri obiceiute în toate parlamentele și nu infățișază ce va deosebit, ce ar putea sănătatea publică, atât de deprinsă a avut în fiecare din nouă de sensație. O interbelătăune a contelui Apponyi: dacă este adevărat că Bosnia și Erțegovina se va organiza fără de a fi întrebate și legislative, așteaptă respunsul ministrului de interne în casa deputaților ditei ungurescii. Respunsul acesta ne va scoate din monotonia prezentă și a bună samă va revîrsa lumină și asupra altor sciri ce privesc provinciile cele noi dela sudul monarhiei. Respunsul la interbelătăune va desluși mai de aproape, dacă este adevărat, că pe la sfârșitul lunei lui Aprilie datele se vor proroga, pentru ca guvernul să aibă sănătate liberă în acțiunile sale, în continuarea operei încă neterminate în Bosnia și Erțegovina, cu alte cuvinte, în ocuparea Novibazarului.

Iată un număr de momente, care în desvoltarea lor sunt de natură de a lăua dimensiuni, neprevăzute chiar și de respunsul unui ministru-president la cea mai însemnată interbelătăune.

Momentele aceste, lângă care am putut adăuga și lângă criză ministerială din Cislaitania, trăgănată mai de un an de dile, dau situației din lăuntru o față posomorită și nesigură. Situația aceasta ne reamintesc stările din ajunul transițiunilor dela 1860 și 1865-1866. Se dice că criza ministerială din Cislaitania va inceta în septembrie aceasta. Înse constituirea unui cabinet nou este împreună cu greutăți mari din lipsa unei partide capabile de guvern de o parte și

din divergența cea mare a opinioanelor diverselor partide, plus cestiuanea cehică, carea, cu toate că pare a fi cunoscătoare somn, doarme ca jarul sub spusă.

Contele Hohenwart se asigură că este alegat a sprinții politici lui Andrassy ca cap al guvernului, se dice înse că nu va primi a compune un cabinet nou din lipsă de sprinț. Se asigură mai departe, că contele Taaffe are sănsele cele mai multe pentru compunerea unui cabinet*. Ori cum va fi, numele amânduror bărbăților aduși în combinație ne întăresc în presupunerea, că suntem în timpuri de transiție sau dacă nu tocmai în timpuri de transiție, în ajunul transițiunilor, cărora sunt să urmeze o nouă schimbare la față a monarhiei.

Să nu se pară înse că suntem sangvinici și vedem lucrurile prin prisme, cari produc colorile cele mai vii. Ne silim totdeauna, și aşa și în casul de față, a socotii cu factorii din realitate. Numele celor ce se amintesc la compunerea cabinetului celui nou din Cislaitania sunt oare cum nisice programe, din care se poate ceta cel puțin cele scrise într-un colțisor al cărței viitorului. Ele îndreptătesc la presupunerea că cestiuanea Boemiei nu va remâne adormită. Si când cestiuanea Boemiei s-ar pune pe tapet spre a fi rezolvată, ne putem închipui că și provinciile Bosnia și Erțegovina, respective organizarea lor, vor fi sau va fi combinată de așa, încât rezolvarea cestiuanei să nu producă nemulțumire între Slavii din Austro-Ungaria. Cu toate aceste pentru noi întrebarea cea mai de aproape e: se va estinde transiția și dincoace de Laita? Răspunsul la întrebarea aceasta aternă dela înțelepciunea și energia factorilor atinși mai de aproape prin cestiuanele

*) Scirile mai noi spun că contele Coronini ar fi însărcinat cu compunerea cabinetului.

de rezolvat. Maghiarii prin guvernelelor său dovedit răi administratori, dară în momente supreme buni politici. Ei la timpul seu au scutit să sacrifice din pretensiunile lor în formă, pentru că să ajungă scopul în faptă. Ei vor scăsi și acum să se apere de unde transiționei și își vor pune toate puterile ca să nu se verze spre paguba regatului unguresc.

Una dintre puterile aceste, care ar fi potrivite de a fi pericolul în depărtare, ar fi schimbarea programelor actuale față cu națiunalitățile nemaghiare. Forma nu ar perde nimic esențial; esenția insă ar căști foarte mult, pentru regatul ar fi o unitate și în viitor cu deosebirea de trecut că în locul nemulțumiților cu riguroasa centralisare maghiară ar avea numai cetățeni mulțumiți.

Pentru astfel de eventualități ar trebui să stăm gata a da statului concursul nostru, însă nu dându-i deputații guvernamentali prin mijlocirea depărtării noastre dela urnă, nici prin servilism umblând prin anticomunitatele ministrilor și cerând cu petiții posturi și alte beneficii particolare dela deneșii, ci prin rostirea francă a pretensiunilor noastre în diuaristică, în memorande și prin grauviu în parlament și ori unde se cuvine și prin dovedirea în faptă, că suntem un factor cu care pot și trebuie să compete și pe care trebuie să respecte în măsură pretinsă de adevărată egală îndreptățire.

Revista politică.

Sibiin, în 24 Ianuarie.

Conferența partidei liberale a primit neschimbător proiectul legii de împrumut. Nu începe nici o îndoială, că și camera ungurească va urma în tocmai. Din ruinul financiar al țării numai este scăpare, prin urmare ce motive ar avea partida guvernamentală a nu vota legea de im-

prumut? „Pesti Napló” dă expresie acelui situație prin următoarele cuvinte: „comisiunea financiară a întrebat pe guvern, ce are de gând a întreprinde pentru a salva situația financiară. Si întrebarea, că ce politică financiară are astăzi Tisza, se va repeta în toată țara, căci în toată țara dominează convingerea, că situația prezentă nu poate fi la nici o întemplieră trainică. Dacă și comisiunea financiară află situația așa dificilă, încât recunoaște de necesar a aduce aceasta la cunoștința casei; dacă Csengery provoacă guvernul a compune un plan despre aceea, ce cugeta ea a întreprinde; dacă și majoritatea guvernamentală este îngrijată, dacă descurcarea va mai fi posibilă: atunci fără îndoială camera și națiunea va întreba cu mult mai ne linisit: ce să se întemplă în viitor?“ Astfel moderatul „Pesti Napló“. Ce se dicem noi, care nu suntem dedicați a privi situația prin ochelari naționali-maghiari?

Austro-Ungaria sau mai bine contele Andrassy a remunerat Germania pentru atitudinea ei în politică orientală și în deosebi pentru sprințul politicii contelui Andrassy de către Bismarck. Convenția încheiată în urma păcii dela Praga dispune în art. V, că retrocesiunea Schleswigului de nord se face aternătoare dela un plebiscit, așa susținându-se că Schleswigul de nord are să se incorporeze Germaniei sau Austro-Ungariei. La inițiativa principelui Bismarck s'a încheiat acum la Berlin între Germania și Austro-Ungaria un tractat conform căruia Austro-Ungaria renunță de bunăvoie la aceea probă, ridicându-se astfel valoarea art. V din convenția dela Praga. Monitorul oficial al Germaniei a publicat eri tractatul ratificat cu privire la ridicarea acelei clauze.

Crisa ministerială în Viena este acum în curgere. „Bud. Corr.“

FOIȚA.

Esposiția dela Paris.

VII.

Din Paris până la Strassburg.

Tara franceză. — Prin nordul Franției: valea Marnei și Champagne; canalul Marne-Rin, valea Mosellei și Nancy. — Poporul și pământul francez: industria, comerțul și economia rurală. — În Alsacia-Lotaringia: Strassburgul, esteriorul seu, piața lui Gutenberg și a lui Kleber, Domul, orologul astronomic, mausoleul lui Mauriț de Saxonia.

(Urmare).

Populația însemnată, circa 70,000 loc., bisericele măiestoase, academie, reședința episcopală, arcuile, porțile și edificiile monumentale, piațele spațioase și străzile largi parallele din Nancy (Nanzig), iau aspectul unui oraș mare modern.

Toți voiajatorii ne spun, că piața principală din Nancy este doară cea mai frumoasă din Europa.

Nancy a fost odinioară reședința ducilor Lotaringiei iar ultimul duce fu Stanislau Leszczynski, carele pentru perderea coroanei Poloniei căpătă în 1738 ducatele Lotaringia și Bar sub condiția, ca aceste să treacă după

moartea sa în posesiunea bărbatului fetei sale, adeca în posesiunea lui Ludovic al XV.

După Nancy urmează mai multe stațiuni secundare ce toate sunt situate în regiuni romantice și trecând de repetiție ori preste riul Meurthe, sosim la „Lunéville,” oraș de fabrici, cu 16,000 loc., cunoscut prin pacea dela 1801 încheiată între Franța și Austria, prin carea se recunoscă trecrea Belgiei precum și a malului stâng al Rinului în posesiunea Franției.

În scurt ajungem la „Igney-Avricourt,” ultima stațiune franceză, și apoi la „Deutsch-Avricourt,” prima stațiune în Germania, respectivă în Alsacia-Lotaringia de astăzi.

Cred, că aci este la loc să aruncăm o privire generală asupra poporului și pământului francez. Republica franceză, afară de posesiunile sale neeuropene, acopere o suprafață de 528,577 chilometri. □, și are o populație de 37 milioane loc., dintre cari nici măcar patru milioane nu sunt de națiunalități străine; iar că ceva foarte curios amintesc, că Franția are numai 50,000 locuitori Israe-

lii, adeca nici măcar atâția, căci locuiesc în Budapesta.

Parisul ne-a dat cea mai strălucitoare icoană de cultură scientifică, artistică și socială a națiunii franceze; deci acum să ne ocupăm în scurt cu alți rami de cultură.

Avuția națională o reprezintă în prima linie în industria franceză, carea, după cum se știe, este cea mai perfectă și reslațită dintre industriile tuturor popoarelor. Cei mai desvoltăti rami de industrie sunt: mătăsăria, bumbăcăria și lânăria, reprezentate cu deosebire în Lyon, Normandia, Rouen, și în Paris; apoi urmează fabricațiunea de mașini, piele, orloage, porcelan, utensilie și de articlii de lucru și de modă. Valoarea productelor de industrie din cele 124,000 de fabrici ale Franției face pe an 10,000 milioane fr.

Comerțul, favorisat prin poziția Franției între trei mări, apoi atât prin posesiunile franceze dincolo de mări, că și prin perfecția esențială a mijloacelor de comunicație în lăuntru, este de sigur în mare floare, căci d. e. numai marina comercială

(afară de cea militară) numără peste 15,000 năi cu văsle și 550 năi de vapor, iar esportul face pe an 4800 milioane fr.

Fertilitatea teritoriului francez (93%) aduce cu sine și însemnatatea economiei rurale; d. e. cantitatea cerealelor face pe an 242 milioane hectolitre. Deci agricultura, cultura poamelor și vitelor prevalează în Franția nordică, totuși ramul principal al economiei rurale este cultura de vie. Franția este în vin cea mai avută țară de pe tot pământul, așa d. e. în 1875 cantitatea vinului produs se urcă la 84 milioane hectolitre, iar valoarea celui esportat la 161 milioane fr.

Apoi cine n'a audit despre renumele vinurilor de Champagne, Bordeaux și Burgund? În fine alte ocupații principale ale terenilor sunt: cultura vermicilor de mătasă, specialitate în Franția sudică, apoi pescăria marină, pe când pescăria rivină este regal de stat.

La „Deutsch-Avricourt,” după cum am amintit deja, intrăm în Alsacia-Lotaringia, iar aci suntem

rațiunei s'ar urca la multe milioane. Dar suntem incredințați că perderile aceste dispar aproape cu acele, ce le-am indura, dacă grozava boală ar trece hotarele noastre.

Trecând la scirile, ce ne vin din afară, înregistrăm înainte de toate una din București dîto 2 Februarie: Guvernul (român) ia deja măsuri rigoroase improativa împotriva ciumei. Între altele prefectul districtului Covurlui a primit ordinul, a se duce de loc însotit de un inginer la granița rusească, spre a inchiria pentru carantena, la Ocna și Gura-Prutului, edificii potrivite sau a construî bârake și a angaja personal sanitari de ajuns, ce va avea să supravegheze persoanele și mărfurile, care vin din Rusia.

La intervenția diplomatică a ambasadorului german și Turcia și a insușit măsurile luate de celelalte guverne împotriva ciumei. Nainte de toate Turcia a făgăduit, să facă pregătiri de carantena. Altcum starea sănătății atât în Constantinopol cât și în întreaga Turcie este normală.

Din Rusia n'au venit sciri mai nouă despre starea epidemiei la vatra ei în guvernamentul Astrachan. Guvernul rusesc atâtă se afirmă mereu, face tot, ce poate pentru isolarea locurilor cuprinse de ciumă. Mai departe Tarul a trămis la Astrachan un adjutanț-general cu mijloace în bani pentru stăpîirea vetrii de epidemie și pentru desdaunarea locuitoilor de acolo.

Se desminte formal, că delegatul german Finkelnburg, precum am raportat și noi după foi vieneze, ar fi anunțat în comisiunea vieneză un cordon militar de 80,000 soldați germani la granița germano-rusească.

Corespondențe particolare

ale „Telegrafului Român.”

Săliște, în Ianuarie 1879. (În causa colectelor pentru ostașii noștri răniți pe câmpul de onoare). Mult stimate Domnule Redactor! În interesul adevărului și a causei filantropice îmbrățișate în comitatul nostru cu atâtă abnegație, ne simțim îndatorați la cele publicate în Nr. 6 a. c. în jurnalul „Tel. Rom.” ce il redigăti dvoastră, din partea dlui Ilarion Muciș Urechia, pretorul cercului Săliște a veni cu următorul respuns:

Prin nota, ce ați bine voit a o face în ecordul publicării respusului din cestiune ne-ăzi ușorat foarte mult apologia de față, încât noi puțin am mai avé de a adauge pentru justificarea apelului nostru. Modestul nostru apel publicat în stimatul dvoastră dîar „Telegraful Roman” Nr. 3 din anul acesta a fost o adresă sinceră îndreptată către dl. colectant însă foarte îndreptățită și basată pe impregurierea faptică, ca d-lui să binevoiască a publica toate listele contribuenților precum și ajutoarele filantropice strânsedele d-lui în persoană cu atât de mare zel manifestat în aceasta afacere filantropică într'o mare parte a comunei noastre, care zel a și fost incununat de cele mai imbelisugătoare rezultate spre bucuria și sperbia noastră.

Departă să fie de noi dogma de infallibilitate pre care doară am voi a ne o înșuși nouă, sciind că și acela pentru care s'a adus aceasta dogmă, în fine a trebuit să urmeze lagilor firei omenesci.

Vă mărturisim însă cu francheță dle Redactor, că noi am fost în drept nedisputabil așteptând că în urmă apelului făcut dl. colectant într'o afacere de atât de mare importanță nu va întârdia nici un minut a publica liste de contribuiri, în care cu mare acurateță, putem dice cu scrupulositate a indus pe fie-care nume. Ca oameni, ce încă posedem experiență și cunoștință despre atari afaceri filantropice am crezut că dl. colectant tot cu acel zel infocat dovedit în persoană la culegere a ajutoarelor va purcede

și la publicarea lor, spre justificarea denușului și căștigarea deplinei noastre convicții, că numele nostru cu jertfele noastre sunt primite cu mulțamire.

Cum că noi am avut tot dreptul la cererea din apelul făcut, se va putea convinge on. public cetitor al dianului dvoastră cu atât mai vîrtoș, căci chiar în aceasta afacere publică și în alte locuri ba chiar în orașe, colectele făcute să publicat în gazetele patriei din fir în pîr în sir chronologic după cum s'a strâns cu numele contribuenților până la un cruce încă poate înainte de a se așterne la comitetele centrale constituite spre acest scop.

Noi am spus pre față că publicațiile din „Herm. Ztg.”, nu ne ajung nouă și am cerut cu tot dreptul, ca contribuiriile să se publice în „Tel. Rom.”; constatăm că noi nu avem dela nimeni plenipotență, ca să cerem că și ajutoarele comunelor cercuali, cari a trecut numai prin pretură, să se publice, nici chiar cele adunate de primarii Săliștei ca atare și așternute prin pretură la comitetul central, în care avem și am avut deplină incredere. ci noi am pretins, ca numai acele ajutoare adunate din casă în casă și din ușe în ușe de dl. pretor Ilarion Muciș Urechia în persoană să se publice separat de d-lui din fir în pîr în dianul nostru „Tel. Rom.” din acel motiv că vom sei soriem pe toți acești contribuenți cu numele din toate vecinătățile pre unde a umblat spre luare la cunoștință și odihnirea noastră ca să scie și alții că cine și cu căt a contribuit pentru răniți.

Dl. colectant față de aceasta faptă necontestabilă cu preterirea bunei cunîințe, cu nesecă spresiuni poruncitoare cu „Quos ego!” amerințând nouă cunoscătoare să spună, că noi atât de fără concept am fost de am luat refugiu la un concipient, pre care voiesc al face cu toată putință să „schachmatt”.

Aceste sunt vorbe late și îmbrăcate în cele mai largi fraze. Noi suntem toți maiori și stăpânitori de economiile noastre și nu avem postă nici de concipient pre care voiesc a ni'l impune nouă cinea. Să joace d-lui cu noi schach după ce și va fi dat socota în public și apoi vom vedea care vom purta figurile mai exact până vom ajunge la „schachmatt”? Până atunci însă facă d-lui datoria în care a intrat cu placere și a început cu atâtă zel infocat. Hic Rhodus hic salta!

Să ne pardonăți d-le Redactor că contra unei atari oferîuni trebuie să ne apărăm îndreptățirea noastră, ca nesecă oameni carii, unii am fost și până pe la Varna prin Turcia și foarte adese ne tragem socotelele noastre în mod exact cu cei ce poartă negoții cu noi și nu am crezut și în afacerea aceasta, că nu vom vedea un lucru multămitor pentru toți cei ce au oferit obolul meu.

Dl. colectant dice:

„De oare ce aceea corespondență nu basează pre adevăr” etc. etc....

Vă să dică apelul nostru nu basează pre adevăr. Aceasta afirmație togma n'are basă pre adevăr, căci noi îndrepățirea noastră o deducem dintr-o faptă întreprinsă de domnul colectant în propria persoană și și cerem rațiocinii drept publicarea colectei făcute. Cumă din faptă aceasta întreprinsă purcede pentru noi contribuenții un drept de controlă, nu se poate nega și fiind faptă mărturisită afirmația colectantului este străină de adevăr.

Apoi continuă: Nu aș fi apucat peana în mână*) în cauza aceasta dacă corespondența menționată ar lovi numai în pretorele Săliștei, ca încreștul comitetului central și n'ar lovi indirecte și în persona Domnului vice-comite al comitatului nostru**) pentru că fie cine scie că toți pretorii au fost numai mijlocitori***) la adunarea de ofrande pentru răniți și ca atari au avut să primească numai dela comunele cercuali colectele făcute și să le transpună domnului vice-comite, ca singurul conducător și

*) Era mai bine să fi făcut socota decât acest răspuns necalificaver. Contrib.

**) Aceasta este o apucătură; spre așa ascunde colectantele datoria sa aruncă nășterea în ochii cetitorilor supunând pre alții la respunderea pentru fapta persoanei sale. Si aceasta este logică! Contrib.

***) Ne mulțamim de aceasta deslucre. Contrib.

apoi tot domnul vice-comite a fost și chiamat să dea publicitatea pre oferentii benevoli*) ce a și făcut.

Dacă domnul vice-comite nu a putut da în publicitate toate blidele de cartof și de prune induse cu acurateță în liste comunelor aceasta cred, că nu e vina preotelui cercului Săliște.

Protestăm cu toată tăria noastră contra invocării acestui nouă mult stimat bărbat în aceasta afacere pentru care poartă responsabilitatea singur dl. colectante ca un mandatar special fără mandat, cum dice dînsul. Ecsemănd deci persoana dl. vice-comite din aceasta afacere strâns legată de fapta d-lui colectant constatăm din pasajul citat de noi după priceperea noastră de pe la sate:

a) ca toți pretorii așa dară și preorele nostru a fost numai organ mijlocitoriu la adunarea de ofrande pentru răniți și ca atare a avut numai să primească ofrandele dela comunele cercului Săliște și prin urmare și dela comuna Săliște și să le transpună duii vice-comite.

b) Per conclusionem deducem, că preorele Săliștei după mărturisirea proprie n'a avut nici un mandat special, ca el în persoană să adune oferte.

c) Și dacă totuși cum și singur mărturiscese a făcut aceasta a călcăt peste mandatul, care n'il spune și s'a gerat pre sine de un mandatar fără mandat special.

Dînsul așa dară a trecut peste mandat și cu atâtă mai greu este dator a responde pentru fapta întreprinsă peste limitele îndreptățirei sale.

Ne vine cu greu când pretorele nostru, cutează și dice că numai dl. vice-comite a fost chiamat să dea publicitatea pre oferentii benevoli și dacă acest înalt bărbat nu a publicat, ce poate pretorele nu i-a trămis spre publicare, dl. vice-comite este de vină și nu pretorele cercului Săliște. Aceasta inculpare e nefundată când positive scim noi, că dl. colectante a scris din fir în pîr toate numele și cel mai mic ajutor, ca pentru aceste ajutoare culese de el de amenuntul să facă pre altul și anume pre dl. vice-comite respundător, care și-a împlinit chemarea să cu esactitate după cele trămiseră din partea pretorilor.

Noi la apelul nostru îndreptățit putem dice, că până l'am compus am fost toți concipienti.

Dl. colectant afirmă că sub Nr. 2198 toate ofertele noastre sunt administrate în mod prompt la dl. vice-comite. Credem și noi în credința de autoritate, ce e drept, dară ce să ne faci, când vrem și noi ca oameni bigoți, nu sărindariu acelu om, care numai de departe se dice, că este om, ci cuia publică în mult prețuitul nostru „Tel. Rom.” pre care rogândul noi va fi aş de bun de va publica toate liste, care le-ă susținut**).

Trecând în fine până la cele trei reuniuni din urmă ale respusului d-lui colectant benevol unde dice: „Să am facut pașii de lipsă în privința aceasta și la dl. vice-comite. Săm convins că Il. Sa dl. vice-comite precum și on. primărie comunală Săliște, vor da satisfacție dorită? Pentru ce?

Aceste cuvinte sunt o haină însarcinătoare, pre carea cel ce și-a procurat-o, când vine vorba de responsabilitate o îmbrăcată pre alții. Noi nu am cerut dela dl. vice-comite vro socoteală pentru ajutoarele dînsului administrate, căci aceste cum a fost trămiseră său administrat în mod exact la locul lor, nici dela comunele cercuale nu pretendem publicarea contribuiriilor și mai puțin dela primăria Săliștei, care și-a făcut pe deplin detorință, dară cerem dela dl. colectant care cu atâtă zel desvoltat a condus colectele după părerea sa, preste mandatul comitetului central, ca să facă bine amesurat apelului nostru sincer să le publice toate ce a strîns dînsul în propria persoană nu numai dela „Foltești”, ci de pe toate strădele în care a colectat propriamente și publicându-le aceste contribuiri după cum ne-am rugat sincere noastră mulțămită o va merita și în concret.

*) Dară dl. colectant a fost și este doară oprit a face aceasta, ca unicul care scie toate ameruentele colectei?! Contrib.

**) Cu cea mai mare placere. Red.

Până atunci însă rămâne ca și mai înainte cei de binevoitori și apărătorii unei cause drepte.

Mai mulți contribuvenți.

* Escl. Sa I. P. S. domn archiepiscop și metropolit Miron Romanul pleacă astăzi cu trenul de sară la Buda-Pesta.

* (Dinstincțiune). Maj. Sa c. r. s'a indurat prea grațios a conferit comitelui suprem F. Wächter cruccea de cavaler a ordinului St. Stefan.

* (Necrolog). George Bradu, tipograf, după suferințe scurte, și a finit viața în al 32-lea an al etății, Vineri în 19/31 Ianuarie a. c. Remășiștele pămîntesci să vor înmormânta Dumineacă în 21 Ianuarie (2 Februarie) la 3 ore după ameați din strada Turnului Nr. 28 în cimitirul gr. or. din suburbii Iosefian spre răpașul etern.

Cu inimă înfrântă de durere, mama repausatului Maria Bradu, aduce la cunoștință în numele ei și al copiilor sei, aceasta scire tristă toturor consângenilor, amicilor și cunoșcuților.

Sibiu, în 20 Ianuarie (1 Februarie) 1879.

Fie-i țărina ușoară!

* (Directiunea „Reuniune române de cântări în Sibiu”), constituite în mod provizoric, a decis a arangia în 9 Faur 28 Ianuarie a. c. o producție musicală, în sala edificiului societății de muzică (Musikvereins-Gebäude), Pămîntul mic Nr. 2.

Membrii Reuniunii sunt deci invitați a lua parte la această producție, iar acei cari doresc a se înscrise de acum înainte, binevoiască a se însinua la casariul Reuniunii, dnul Romul Petric.

Biletele de intrare se vor distribui Vineri în 7 și Dumineacă în 9 Faur st. n. dela 3—5 oare d. a. în sala „Asociației tranne pentru literatură și cultura poporului român”, strada Cisnădiei Nr. 7, unde se pot face și înscrizerile noilor membri.

Incepând cu 1 Ianuarie a. c. membrii ajutători solvesc o tacă de câte 1 fl. la fiecare pătrariu de an. Oferte benevoale în favorul fondului Reuniunii se primesc cu mulțamită.

* (Programa producției musicale), ce se va aranja de „Reuniunea română de cântări de aci în 9 Faur.

1. a) „Rugăciunea Românului”, cor de Humpel.

b) „În crîng”, cor de F. Mendelssohn-Bartholdy.

2. Nocturno pentru piano de T. Döhler.

3. „Dor de călătorie”, de V. Alecsandri, muzică de A. Cohen, cântat solo.

4. a) „Reîntorcerea victorioasă”, cor de H. Bianchi.

b) „Hora Severinului”, cor de L. Wiest.

5. Terzett din opera „Fidelio”, de L. Beethoven.

6. Fantasie după motive din opera „Traviata” de H. Alard.

7. Trei coruri și arie din melodramul „Preciosa”, de C. M. Weber.

Începutul la 7 oare sara.

* (Mulțamită publică). Corpul învețătoresc dela scoala capitală gr. or. din loc, — intenționând înființarea unui fond pentru biblioteca scoala, — aflat de consult a arangia un bal, destinând venitul curat pentru scopul indicat. Acest bal avă loc în 6/18 Ianuarie. La ajungerea scopului propus, a fost sprinținit prin ofertele următorilor stimați domni:

Ilustritatea Sa dl. episcop Ioan Mețian 15 fl., Nic. Penciu jud. reg. 5 fl., Nic. Garou 3 fl., I. Dan paroch 3 fl., Maria N. Garou 2 fl., I. Dobrean

inv. 3 fl., Fridr. Galter forestrar 3 fl., Tr. Mețian, paroch 2 fl., Ios. Barac, prot. 2 fl., I. Lenger, adv. 2 fl., A. Sacharech mag. post. 2 fl., Artur de Schitzenau, sup. locot. 2 fl., C. Schill, direct. 2 fl., Al. Badiu, not. 2 fl., I. Molnar, cancelist 2 fl., I. Persinariu paroch 2 fl., I. Vlad, v.-not. 2 fl., I. Gărița, măsar 2 fl., T. Vulsan, comerc. 3 fl., Const. Ianoviciu comerc. 2 fl., An. Sienchea, v. not. 1 fl. 20 cr., St. Iosif, direct. gimn. 1 fl., Diam. Manole 1 fl., I. Gogonea, provis. 2 fl., I. Popp jud. reg. 1 fl., Ios. Pușcariu adv. 1 fl., Démian adv. 1 fl., L. Nastasi, prof. 1 fl., I. Filipescu prof. 1 fl., G. Belissimus, inv. și direct. 1 fl., D. Cioflec, inv. 1 fl., R. Petric, paroch 1 fl., V. Dan, v. not. 1 fl., N. Cintea, medic 1 fl., I. Mieu paroch 1 fl., I. Moșoiu, paroch 1 fl., N. Grozea, oficiant 1 fl., St. Coles, proprietar 1 fl., I. Perșoiu, comerc. 1 fl., I. Ghimbăsan, propr. 1 fl., I. Șona, comerc. 1 fl., Nic. Dărdăicea, pr. 1 fl., I. D. Naghea, pr. 1 fl., B. Comșa, insp. silv. 1 fl., St. Garoiu, diurnist 1 fl., St. Garoiu, propr. 1 fl., I. C. Tacic Viața și faptele lui Stefan cel mare; Elemente de gramatica limbii române de I. Cetătan pentru cl. II și III primară.

Suma ofertelor incuse sunt 90 fl. 12 cr. din care subtrăgându-se spesele de 60 fl. 12 cr. resultă un venit curat de 30 fl.

Pentru aceste oferte pe lângă satisfacțiunea, ce o poate avea fiecare st. domn de a fi contribuit la înființarea unui atare fond, primească și cea mai vină mulță din partea subscrizorilor corp invățătoresc.

Zărnești în 20 Ianuarie 1879.

Corpul invățătoresc.

* (Pentru comercianții din Transilvania). Atragem atenția comercianților nostri la dispozițiunile luate de ministerul reg. ung. publicate prin decretul din 10 Februarie 1878 Nr. 499, privitoare la rezolvirea și complanarea diferențelor, ce se vor esca între comercianții din patrie și oficialii de vamă ai României libere cu respect la soiul și cualitatea mărfii, ce trece prin vamă în România. Acest decret dispune următoarele: ori ce fel de procese se vor nasce între oficialii de vamă ai României și între comercianții din patrie cu privire la cualitatea mărfii și la tacsare se decid prin o comisiune de experți; aceasta comisiune e denumită de ministerul de finanțe al României la propunerea tribunalului comercial din București și se compune din 3 membrii, de regulă fosti comercianți sau fosti funcționari de vamă. Pe lângă acești experți ministrul de finanțe al României mai poate numi pentru casuri speciale și alți comercianți. Păritoriul este obligat, să incepe procedura de reclamație la acel oficiu vamal, la care s'a născut cearta. Oficiul de vamă trebuie să așteară în termen de 24 de ore reclamația presentată însotită cu o probă corespunzătoare mărfii ministerului român de finanțe.

Proba are se fie sigilată atât cu sigilul oficiului de vamă, cât și cu al proprietarului resp. a păritoriului. Până ce comisiunea de experți nu va fi luat o hotărire în cestiune marfa de cearță se va păstra sub sigilul proprietarului la oficiul de vamă, dacă nu cumva proprietarii preferă, a plăti tacsă pretinsă rezervându-și dreptul, a fi despăgubit în urma hotărîrii acelei comisiuni. La casă când comerciantul n'ar fi multeștit cu hotărîrea comisiunei de experți are voie a ascerne cauza în formă de apelație consulului general austriac în București sau ministrului reg. ung. în Buda-Pesta.

* (Biblia în Japan). După jur-

nalul „Academy” regimul japañez a imputernicit pre un editor în Yedo, a eda o versiune chineză din întâia carte a lui Moise.

* (Ploae de năsip) Acum căteva dile o ploaie de năsip foarte fin a căută în căteva părți din Silesia și Lusacia de jos. Acel năsip, de o coloare cenușie inchisă, acoperă pământul cu o pătură destul de groasă.

V. C.*

* (Cum să mânca pe sate?) Un dragon fiind încastrat într-un sat la un rustic se purta în casa acestuia foarte arrogant și domnesc. Într-o zi la mânăcare și scoase sabia din teacă și și o pușe pe masă lângă dânsul. Rusticul văzând aceasta trezare, nu dice însă nimic, ci eşind afară după căteva minute se întoarce iarăși în casă, se pune la masă și aşadară pe masă lângă dânsul un furcoiu. În trebăndul dragonului uiuit: ce vrea el cu furcoiu, rusticul îi respunde: „O nimic, numai aşa să mânca pe la noi pe sate; lângă un cutit mare se cade și o furcă mare!“ De atunci rusticul și dragonul au fot cei mai intimi amici.

Bursa de Viena

din 3 Februarie n. 1879.

Metalicele 5%	61 45
Imprumutul naț. 5% (argint)	62 75
Imprumutul de stat din 1860	142 75
Achiziții de bancă	779 —
Achiziții de credit	213 75
London	116 60
Argint	400
Galbin	5 55
Napoleon d'aur (poli)	9 32 ^{1/2}
Valuta nouă imperială germană	57 60

Economic.

Sibiul, 4 Februarie n. Pro hectolitră: Grâu fl. 5.40—6.20; Grâu săcără, fl. 4.50—5.10; Săcără fl. 3.60—4.—; Orz fl. 4.—; Ovă fl. 1.60—2.10; Cucuruz fl. 2.80—3.20; Mălaiu fl. 4—4.50; Cartofi fl. 1.50—2; Sămână de cîneapă fl. 5—5.50; Măzare fl. 5.—; Linie fl. 10.—; Fasole fl. 5.—; pro 50 chilo: Făină de pâine fl. 5.—; Slăină fl. 34—35; Unsăoare de porc fl. 24—25; Săpun pro 50 chilo fl. 15—16; Săpun de Luminări fl. 23—24; Luminări de săpun 50 chilo fl. 27.50—28; Săpun fl. 20.50—21; Făină 50 chilo fl. 0.90—1.0; Căneapă pro 50 chilo fl. 32—34; Lemne vîrtoase de foc pro metru cubic fl. 3.20 Spirit pro grad 50—55 cr. pro chilo: carne de vită 33—34 cr.; carne de vițel 32—35 cr.; carne de porc 35—40 cr.; carne de berbere 24—30 cr.; o uie de 10 de 25 cr.

Mediaș, 30 Ianuarie n. Pro hectolitră: Grâu fl. 5.—6; Grâu săcără fl. 3.80—4.20; Săcără fl. 3.50—3.80; Ovă fl. 2.—2.10; Cucuruz fl. 2.80—3. Sămână de cîneapă cu fl. 4.50—5; Fasole fl. 4.—4.20; Cartofi noi fl. 1.50—2; Făină fl. 1.40—1.60; Căneapă fl. 30—36; Slăină pro 100 chilo: fl. 45.—50; Unsăoare de porc fl. 60; Săpun de luminări fl. 40—52; Spirit pro grad 10 cr.; carne de vită pro chilo 36 cr.; carne de porc 40 cr.; carne de vițel 36—40; carne de oaiă — cr. o uie de 10 cr. Si acest tărghiu a fost slab cercetat.

Budapesta, în 1 Februarie n. Din ce pășeste iarna mai înainte, cu atâtă pericolul apelor pretutindenea apare mai mare. Causa e ghiata, carea după cum amintisem mai înainte cu vr'o căteva dile este răspândită miluri întregi cu deosebire în valea Dunării și Tisei. Timpul nu e cald și apele totuși cresc de acum mereu așa, încât locurile mai așezate îci coleau deja sănătate.

Ce se va întâmpla apoi la primăvară, când va intra un timp intensiv călduros?

Sămănăturile din pricina totală lipse de zăpadă, carea să le acopere, au cam patit, pentru că vr'o căteva dile mai înainte peste că domnea umedă și preste noapte intră gerul. Debea Sambătă noaptea a picat mai multă neavă, prin carea s'a mai acoperit sămănăturile, însă nici aceasta nu va sta mult, pentru că peste că domnește pe la ameađă o temperatură de + 2 R. carea pre cum se poate vedea mai mult ajută crescerii apelor.

Termometru se schimbă dela — 2° R. până la + 3° R. Barometru s'a ureat. Ce atinge negoțul bucatelor noțam următoarele:

Grâu curat la începutul săptămâni trecute și perduse din prețul de mai înainte vr'o 5—10 cruceri, cătră finea săptămâni însă s'a ureat prețul lui iarăși unde sta mai înainte. Cumpărătorii au fost mulți

și s'a vândut la vr'o 70,000 măji metrice cu căte fl. 8. 60 cr. v. a.

Săcără a avut prețuri mai bune și s'a vândut cualetatea mai aleasă până și eu fl. 5. 90 cr. v. a. S'a cheltuit vr'o 3000 m. m.,

Orz s'a cheltuit vr'o 4000 m. m. dar cu prețurile neschimbate și adeca cu căte fl. 5. 40—5. 70 cr.;

Ovă s'a vândut vr'o 2000 m. m. cu căte fl. 5. 40—5. 80 cr. v. a.;

Cucuruzul la începutul săptămâni trecute n'a fost tare căutat, prețurile erau cele de mai înainte. La sfîrșitul săptămâni însă căutarea lui a crescut și prețul i s'a suiat dela fl. 4.30—4.90 cr. v. a. pro m. m.;

Tărghul păstăioaselor a fost slab ca și în săptămâni de mai înainte. Prețurile sunt statornice, așa notăm:

Fasolea s'a vândut cu fl. 7.50 până fl. 9.75 cr. v. a.: linte cu 9—11 fl. v. a., măzărea cu fl. 9—12; mălaiul cu fl. 5.25—5.50 cr. v. a.; sămână de cîneapă cu fl. 9.25—9.50; sămână de in cu fl. 12—12.25;

Tărghul lănilor a fost în tot decursul săptămâni trecute foarte slab. S'a vândut deoarece până la 50 m. m. cu 87—88 fl. pro 56 chilograme;

Porcii s'a căutat foarte slab, prețurile lor au scăzut tare.

Deaceea nici nu s'a dus mulți de vîndare. Cu totul s'a aflat în tărghiu vr'o 7610 capete, din cari au fost din Transilvania 520, din România 820 capete.

Unsoarea de porc încă a fost tare slab căutată, din care pricină a și perdu din prețul de mai înainte. Cu vas cu tot s'a vândut 100 chilo cu fl. 50—51.50 cr. v. a.; și fără vas cu fl. 47—47.50;

Slăinina încă n'a avut mare trecere și s'a vândut deoarece cu fl. 38.50—39; seul s'a vândut ca mai înainte cu fl. 45.75—46.50;

Spirul de și s'a căutat nu numai de indingeni dar și de străini, cu deosebire de Vienezi, totuși nu s'a vândut mai scump ca mai înainte și adeca cu căte fl. 20—30. 50 cr. v. a. pro hectolitră cu vas cu tot. Cartofii nu se căută de loc. Negoțul lor se află într-o letargie nespusă, carea sub impregnările de față poate să dureze până la fructele cele noi.

Pieile lucrate au avut trecere bună. S'a vândut 20,000 dărabe piei de oaiă și adeca cele din Bănat s'a Transilvania cu 13—160 fl. v. a. pro 162 de dărabe; afara de aceste s'a vândut la 4000 dărabe de piei transilvâne de prima cualetate cu căte 60 fl. v. a. pro 102 de dărabe;

Pieile de capră s'a cheltuit vr'o 2100 dărabe și transilvâne de prima cualetate s'a plătit cu 186 fl. netto pro 56 chilogr.; pieile nelucrate din Transilvania s'a vândut cu căte 135—140 fl. v. a. și cele din Bănat cu căte 125 fl. până 130 fl. v. a. pro 56 chilograme. Părășea de piei sortate și curățite de tot s'a cumpărat cu fl. 10—11^{1/2} v. a.; curățite însă numai pe jumătate cu căte fl. 6^{1/2}—8^{1/2} v. a.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licități: în 3 Martie imobil. rămasului după George Graef sen. în Segesd (judec. cerc. Seghișoara); în 17 Martie și 17 Aprilie imob. lui Samoilă Ballo și soției sale în Ocna (trib. Sibiul); în 27 Februarie și 29 Martie imobil. lui George Benk în Niarsova; în 28 Februarie și 31 Martie imob. remasului după Toader Farkas în Mortaca; în 28 Februarie și 29 Martie imob. remasului după Martin Marton în Dămușa (judec. cerc. Hunedoara); în 13 Februarie imob. lui Ioan Budai în Pestis (trib. Deva); în 24 Februarie și 26 Martie imob. lui Nonu și Nicolae Bogocian în Ghercan (judec. cerc. Mediaș); în 20 Martie și 19 Aprilie imob. soției lui Petru Roșca în Săcel (trib. Sibiul); în 13 Februarie imob. lui Petru Orehian în Deva (trib.); în 19 Martie și 19 Aprilie imob. lui Vincentiu Vásárhelyi în Chibuleut (judec. cerc. Székelyhid); în 28 Februarie și 31 Martie imob. lui Francisc Eranus în Panic; în 27

Februarie și 29 Martie imobil. rămasului după George Miklos în Niarsova (judec. cerc. Hunedoara).

Posta Redacțiunii.

Mai mulți români în Sighișoara și giur. Cu părere de rău nu putem satisface dorinței D-Voastre. Dacă am publica o listă de patru sute de nume în ceea mai mare parte necunoscute, nu scim fi va servi „prea placut” pentru public.

U. L. 103/1879.

Publicare de licitații.

În 28/16 Februarie a. c. va avea loc în localitățile oficiului central al universității săsesci din Sibiul, Nr. casei 15, piața mare, dela 9 pâna la 12 oare înainte de ameađă și dela 3 pâna la 6 oare după ameađă, o licitație publică pentru esarindarea mai jos însemnatilor munți de păsune și adeca:

Nr. curent	Tâlmaciu	Posiția muntelui	Numirea	Estensiunea păsunei	Prețul esclam.
				jugere	stânjeni fl. cr.
1			Fârcas	712	509—
2			Cornul Pleșii	360	171—
3			Necovanul mare și mic	1327	650—
4			Conțul mare și mic	2245	525—
5			Stricatu	1750	301—
6			Oltiavu	1425	563—
7			Furnica	1546	110—
8			Balu	929	1300 219—
9			Balintul mare	1101	900 190—
10		</td			